

Moat – Investicijski rov koji štiti kompaniju

Pojam "**moat**" (eng. rov, šanac) popularizovao je Warren Buffett kako bi opisao **konkurentsku prednost koju neka kompanija ima** i koja je štiti od konkurencije, baš kao što rov štiti zamak.

Šta čini dobar "moat"?

- **Brend** (npr. Coca-Cola – teško ga je zamijeniti),
- **Inovacija i tehnologija** (npr. Apple, Tesla),
- **Niski troškovi poslovanja** (npr. Walmart),
- **Visoki troškovi prelaska kod kupaca** (npr. Microsoft, Adobe – teško se prebaciti na konkurenciju),
- **Pravna zaštita** (patenti, ekskluzivne licence).

Zašto je „moat“ važan za investitore?

- Kompanije sa moatom su **stabilnije** u krizama,
- Lakše podižu cijene bez gubitka tržišta,
- Privlačnije su za **dugoročno investiranje** jer imaju sposobnost da **održivo rastu** i štite profit.

Primjeri: Zašto Visa i Mastercard imaju moat:

- **Mrežni efekat (Network effect)**

Što više potrošača koristi njihove kartice, to je privlačnije trgovcima da ih prihvate, i obrnuto.

Teško je novim igračima da uđu i prekinu taj krug jer je većina banaka i trgovaca već integrisana u njihove mreže.

- **Brand i povjerenje**

Visa i Mastercard su globalno prepoznatljivi brendovi sa reputacijom sigurnosti i pouzdanosti. Ljudi vjeruju da će transakcija proći ako vide njihov logo.

- **Skalabilnost i kapitalna efikasnost**

Ne izdaju kartice direktno niti daju kredite – već pružaju mrežu za procesiranje. To znači da imaju **visoke margine** i relativno **nizak kapitalni zahtjev**.

- **Regulacija i barijere za ulazak**

Ulazak u industriju platnog prometa na globalnom nivou je skup i regulatorno zahtjevan, što dodatno štiti postojeće igrače.

- **5. Globalna prisutnost**

Njihove mreže funkcionišu u gotovo svim državama na svijetu, što je teško replicirati.

Da li njihov moat može biti ugrožen? Potencijalne prijetnje mogu bit Fintech inovacije poput Revolut, Stripe, Square, Apple Pay, Google Pay koje pokušavaju zaobići tradicionalne mreže.

“Najbolje investicije su u kompanije koje mogu da se odbrane i kada tržište postane bojno polje.”